

400 metų - 400 ažuolų

Šakių miesto 400 metų sukaktis pažymėta ažuolų sodinimu ir spalvinga menine programa

JUSTINAS BALTRUŠAITIS

Ruošiantis garbingam jubiliejui jau buvo pradėta prieš metus. Nauju šiuolaikiniu grindiniu pasipuošė centrinės gatvės, sutvarkyti jose želdiniai, atjaunėję šviečia baltu drabužiu savivaldybės pastatas, pernai pavadintas rožė. Dabar remontuojamos kitos gatvės, tvarkomi medžiai. Rotušės viduje ruošiamasi užbaigti visus remonto darbus iki liepos 1 dienos. Liepos 3 - 5 bus minimas Šakių miesto 400 metų jubiliejus, kurį miestas pasitiks pasipuošęs ir atjaunėjęs.

Šiomet balandžio 23 d. buvo pasodintas jubiliejinis ažuolynas - 400 ažuolų. Iniciatoriai - šios akcijos draugija "Lietuvai pagražinti", jos rajono skyriaus vadovas "Varpo" vidurinės mokyklos direktorius Vytautas Da-

niliuskas, draugijos Kauno skyriaus entuziastas aktorius Tomas Vaisieta, Vilniaus zanavykų (šakiečių) pirmininkas Albinas Vaičiūnas, Šakių miškų urėdas Ksaveras Vaičiūnas, rajono savivaldybė.

Ažuolynui buvo parinktas plotas grožioje vietovėje, prie plento ir ežero, buvusios Girėnų žemės ūkio bendrovės stadiono. Pirmiausia buvo pasodintas Šakių jubiliejinis ažuolynas. Jį iškilmingai pasodino A. Vaičiūnas, aktorius T. Vaisieta, Šakių seniūnas Alfonsas Jakas, meras Rimantas Vensas, Šakių dekanas Sintautų parapijos klebonas prelatas Antanas Maskeiliūnas ir sodinimo darbams vadovavęs urėdas K. Vaičiūnas.

Palei lauko kelią pasodino 25 ažuolus, skirtus iškiliausiams žemiečiams: dr. Vincui Kudirkai, poetui Pranui Vaičiūniui,

pedagogui rašytojui Pranui Mašiotui, kunigui-rašytojui Antanui Tatarei, Nepriklausomybės akto signatarams Salemonui Banaičiui, vysk. Justinui Staugaičiui ir Jonui Vailokaičiui, knygnešį tėvui Martynui Sederevičiui, kalbininkui Jonui Jablonskiui ir Juozui Pikčilingiui, kitiems žymiesiems karo, kultūros ir mokslo darbuotojams.

Aikštėje išsidėstė išplanuotos būsimos ažuolų giraitės, skirtos visuomeninėms organizacijoms, kariams ir savanoriams, švietimo darbuotojams, miesteliams ir bažnytkaimiams, menininkams ir spaudos darbuotojams. Sodino mokiniai, mokytojai, įvairių organizacijų atstovai. Būsimos girios apsuptyje, viduryje, palikta aikštelė būsimai zanavykiškai sodybai, kurioje manoma įsteigti Zanavykų muziejiaus filialą. A. Vaičiūnas savo kalboje priminė, kad dar reikėtų ir ūkininkams turėti ažuolų giraitę, nes jie irgi ne prasti - išaugina geriausius derlius.

Stambus jubiliejinis meno renginys-rajoninė dainų šventė įvyko Sekminių išvakarėse - gegužės 22 d. Marga, didžiulė kolona iš "Žiburio" vidurinės mokyklos stadiono patraukė V. Kudirkos ir Vasario 16-osios gatvėmis į Juozo Lingio parką, nuolatinę visų švenčių vietą, kuri yra viena iš gražiausių miestų - parke, netoli dirbtinis miesto ežeras. Čia, šalia įrengtos aikštės, buvo Šakių gimnazija, kurią nušlavė karas. Įžymus mūsų kraštietis Juozas Lingys čia pasisodinęs savo ažuolą, šiomet būtų šventęs savo 80-ąjį gimtadienį. Beje, šio žymiausio choroografo jubiliejų paminėjo visa Lietuva.

Saviveiklininkų koloną pasitiko maršo garsais jaunieji Jurbarko meno mokyklos dūdorai ir Girėnų kultūros namų pučiamųjų orkestras, vadovaujamas Antano Sperausko.

(Nukelta į 5-tą psl.)

Rūpintojėlis - a.a. kun. J. ZDEBSKIO memorialinio paminklo dalis jo tėviškėje Nuotr. Z. Paltanavičiūtės

Vilkaviškio vyskupas J. ŽEMAITIS Mindauguose a.a. kun. J. Zdebskio pagerbime Nuotr. Z. Paltanavičiūtės

Švento žmogaus pėdomis

Laivės kovotojo kunigo Zdebskio tėviškė ir joje pastatytas meniškasis memorialas

ALDONA GRICIENĖ

1929 m. gegužės 10 d. virš Žaltyčio ežero praskrido Gerumo angelas ir Zdebskių šeimai padovanojo berniuką. Taip Naujienos kaime, Marijampolės apskrityje, atsirado dar vienas žmogus. Krosnos klebonas jį pakrikštijo Juozu.

Vaikystėje Juozukas buvo linksmas, energingas. Iš kitų vaikų išsiskyrė pamaldumu. Sekmadieniais, po šv. Mišių, Naujienos jaunimas irstydavosi ežere. Juozo tenoras skambėdavo taip, kad linkdavo pakrančių meldai.

Paskui gimnazija, kunigų seminarija... Ir didžiulė veikla. Kun. Juozas ypač mylėjo jaunimą ir mokėjo jį suburti. Jei šiandien jis būtų gyvas, daugelis jaunuolių nemėgdžiotų pornografinių filmų, bet eitų tiesiu keliu. Dievo ir šėtono kovos lauke grūmėsi kunigas, mėtomas iš parapijos į parapiją, ir galinga valstybė, su tais, kurie galvojo nesovietiskai, naudodama nehumaniškas, represines priemones. Saugumiečiai kun. J. Zdebskiui buvo davę "Akiplėšos" slapyvardį, nes šis žmogus veikė nesislapstydamas, drąsiai sakydams tiesą.

Kaip Evangelijos Gerasis ganytojas jis išvažinėjo visą sovietų "imperiją" sėdamas gėrio sėklą. Šį pavasarį (1999) kun. J. Zdebskiui būtų sukakę 70 metų. Prisiminti, kalbėti, rašyti apie jį - tai liudyti gyvąjį Dievą. Daugelyje Lietuvos vietų ši data buvo paminėta, ypač gražiai - jo gimtinėje.

Nuostabus sutapimas: Suvalkijos vyskupas Žemaitis, pradėjęs minėjimą Mindauguose ir Naujienoje, yra taip pat Juozas. Birželio mėn. suėjo 50 jo dvasiškos veiklos metų. Kun. J. Zdebskio pagerbimas - dar vienas lašas vyskupo gerų darbų okeane.

Zdebskių sodyba tebėra išlikusi. Aukštos eglės supa sodą

ir kuklias trobas. Prie kelių, sukančio į kiemą, iškilo kun. J. Zdebskio idealus atitinkąs paminklas (deja, nuotraukoje matyti tik jo dalis). Lietuvos akmenys, iš savuose miškuose augusio ažuolo kryžius, pumpurai - kunigo meilės jaunimui simbolis. Visas ansamblis - vien simboliai. Paminklo autorius - vilniškis dailininkas Domininkas Čepas.

Pasaulio lietuviai! Kai lankysitės Tėvynėje, būtinai parymokit prie Rūpintojėlio, įeinančio į paminklo visumą. Kelią rasti labai lengva. Pervaziuojate Marijampolę iki cukraus fabriko, toliau tiesiu keliu iki Želsvos. Ten žmonių pasiklausite, kurlink sukti - kelias ant galo liežuvio. Po penkių minučių pamatysite septynių kilometrų ilgio ežerą Žaltytį, užvažiuosite ant kalnelio ir iš tolo pamatysite meno ansamblį, skirtą kunigui kankiniui.

Savaitė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Pasirašytas įstatymas

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus birželio 7 d. pasirašė įstatymą, kuriuo perorganizuojamos akcinės bendrovės "Būtingės nafta", "Mažeikių nafta" ir "Naftotiekis", kad JAV firma "Williams International" turės įsigyti papildomus 33% akcijų, kartu su anksčiau sutartais 33%. Kaip rašo ELTA, Lietuvos seimas konservatorių ir krikščionių demokratų balsais priėmė įstatymus dėl "Williams" investicijų į Lietuvos naftos ūkį. Firma paskelbta strateginiu investuotoju, tačiau opozicinės seimo Socialdemokratų ir LDDP frakcijos ketina kreiptis į Konstitucinį teismą ir aiškintis, ar priimti dokumentai nepažeidžia Lietuvos valstybinio saugumo sąvokos ir kitų Lietuvos teisės aktų.

RSJ

Lietuvos karo aviacijai 80

Šiais metais (1999) sukanka 80 m. nuo Lietuvos karo aviacijos įsteigimo. Šia proga Lietuvoje vyksta įvairūs renginiai: parodos, minėjimai, koncertai, pagarbos bėgimai Kauno gatvėmis, skraidymo varžybos ir kt. Sukaktuvių proga šiais metais norima užbaigti ir Lietuvos karo aviacijos paminklą-pilkapį, kuris yra statomas Kauno oro uoste. Pilkapio sienose bus įmontuotos granitinės atminimo lentos su žuvusių bei mirusių lakūnų vardais. Daugelio buvusių lakūnų kapavietės nežinomos,

nes jų kaulai išbarstyti Sibiro platybėse; taip pat nemažai buvusių lakūnų yra mirę užsienio kraštuose, kur yra ir palaidoti. Statomas pilkapis bus visų buvusių Lietuvos karo aviacijos lakūnų įamžinimas Lietuvos žemėje.

Pilkapio statybos iniciatoriai: V. Stašaitis (projekto vadovas), A. Mikėnas (architektas), J. Šlivinskas (skulptorius) ir kiti. Kad būtų galima pilkapį užbaigti iki 2000-ųjų, reikalinga tolimesnė visuomenės parama. Auką galima siųsti Kauno lietuvių aviatorių vaikų klubo vardu šiuo adresu:

Lietuvos taupomasis bankas, K. Donelaičio 76, 3000 Kaunas; sąskaitos nr. 60104/98-3006090 (banko SWIFT kodas: TAUP LT 2X). Auką iš Kanados geriausia siųsti per Bank of Montreal. Visų rėmėjų pavardės ir firmų bei organizacijų pavadinimai bus įamžinti pilkapio sienutėse.

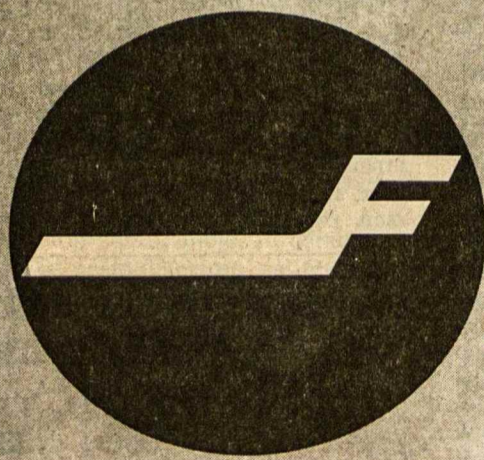
V. Priščeponka

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Prima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

You have the
freedom to choose

FINNAIR

The name you
know and trust.

Canada's trusted
experts to Finland,
Scandinavia, Baltics
and Northern Europe
since 1968

Telephone: 416 222-0203 or 1 800 461-8651 Website: www.finnaircanada.com

FINNAIR
A NEW PERSPECTIVE

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
 B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
 27 John St., Second Floor
 Weston, Ontario M9N 1J4
 (arti Lawrence ir Weston Rd.)
*Lengvai pasiekiamas autobusu
 nr. 79 (Scarlett Road) nuo
 Runnymede požeminio stoties.*

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
 5110 Dundas ST. W.
 (tarp Islington ir Kipling gatvių)
 Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

MARGUTIS
PYSANKA - V.I.M. Inc.
 4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

**Siuntiniai laivu ir lėktuvu
 TIESIOG Į VILNIŲ**

Laivu & **Lėktuvu**

**MES PRISTATOME!
 MES GARANTUOJAME!**

Pristatymo kaina \$15 už siuntinį

Tel. (416) 233-4601

Vilniaus moksleivių liaudies meno sambūrio "Ūla" šokėjai koncerto programoje Toronte Nuotr. L. Baziliausko

Džiugūs jaunatviški talentai

Vilniaus jaunimo sambūrio "Ūla" koncertas Toronte

Toronto Lietuvių Namuose birželio 6 d. daugiau kaip 200 žiūrovų susirinko pamatyti Šiaurės Amerikoje pirmą kartą gastroliuojančio vilniečių sambūrio "Ūla". Šiltą pavasario popietę nušvietė gražiai besišypsantys 12-14 m. amžiaus jaunimo veidai. Su jais atkeliavo jų vadovė, žymi lietuvių choreografe Laima Kisieliene, kanklininkė-solistė Kristina Kuprytė, akordeonistas Vladas Voskan ir birbynininkas Žilvinas Čaplikas.

Su svečiais maloniai supažindino programos vedėja Viktorija Benotaitė. Vilniaus mokytojų namuose tautinių šokių studijoje nuo 4 metų amžiaus šokę vaikučiai oficialiu ansambliu tapo 1995 m. pasirinkę "švariausios Lietuvos upės - Ūlos" vardą. Jie atsivežė dailią, jaunatvišką programą, kurioje įpinta įvairiausi tautiniai šokiai, daina ir kanklės. Koncertavę įvairiuose festivaliuose Vokietijoje, Prancūzijoje ir Vengrijoje, prieš atvykdami į Torontą savaitę laiko buvo Čikagoje.

Koncertui iškilų pradžią padarė K. Kuprytės kankliavimas J. Švedo preliudijos. Ji nušėbino klausytojus negirdėtais arfų, kartais pianiną primenančiais skambesiais. Vėliau ji kartu su jaunesniais kanklininkais ir kanklininkėmis atliko liaudies melodijų pygnę. Ji taip pat sužavėjo publiką dviem J. Švedo kūriniais - "Mane motulė barė", "Baladė" ir "Du broliukai".

"Ūlos" šokėjai stebino susirinkusius, meistriškai ir entuziastingai atlikdami net 16 šokių. Kai kurie jų matyti (Kalvelis, Polka su ragučiais, Abrūsėlis), bet smagūs; savi ir jauki, kaip gerai žinoma melodija. Antroji programos dalis ypatingai įsimintina vaikams vaizduojant Užgavėnių tematiką. Šiuose šokiuose dalyvavo bei vaizduotė pagavo žiema ir pavasaris, Lašininis ir Kanapinis. Kaip sapnas pralėkė įdomiomis kaukėmis pasipuošę vaikai, net norėjosi, kad labiau priartėtų prie žiūrovų ir galėtume iš arčiau jais pasidžiaugti. Gražus pajūrinimas buvo L. Kisieliene sudarytos "Skaičiuotės", - vaikų žaidimai lydimi dainomis.

Žiūrovai ilgai plojo visiems programos atlikėjams, išprašė juos dar dalį šokio pakartoti ir išsiskirtė patenkinti, linksmoje nuotaikoje praleidę popietę.

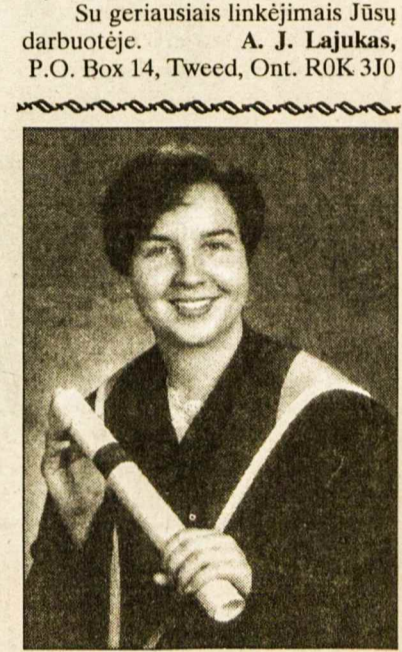
Vienetą Kanadon kvietė "Gintaro" ansamblis, parūpinęs dalyviams nakvynes pas privačius asmenis, kurie labai teigiamai atsiliepė apie savo svečius. Jaunimui teko pamatyti Niagaros krioklį, Toronto miesto centrą ir dar nuvykti koncertui į Londoną prieš išskrendant atgal į Lietuvą (birželio 10 d.), kur juos lydėjo nuoširdžiausi tolimesnės sėkmės linkėjimai. RSJ

SKAITYTOJAI PASISAKO

"VAIKO TĒVIŠKĒS NAMAI"

Atviras žodis Angelikai Sungailienei, KLK moterų draugijos centro valdybos pirmininkei. Jūs atliekate didelį darbą tautos gerovei. Šių dienų Lietuvai Jūs esate labiau reikalinga negu ministeris. Deja, Jūsų darbuotė plačioms masėms nepakankamai gerai žinoma. Jūsų globojami vaikai Lietuvoje auga ir dar auga su mūsų visų parama. Auga ir juose gyvenantieji - jie užaugs! Jūsų globojamuose "Vaiko tėviškės namuose" priimami visų tautybių vaikai. Jie užaugs, ir tai bus mūsų tautos žiedas. Užaugę žinos, kad Lietuvos valstybėje valstybinė kalba yra lietuvių kalba! Šitie užaugę valdys Lietuvą, ne mūsų vaikai ir ne Amerikoje užaugę švilpautojai. Reikia tikėti mūsų bendro supratimo ir mūsų visų paramos. O mes galime, ir tai mūsų visų šventa pareiga. Šioje srityje turime geriausią galimybę padėti savajai tautai.

Su geriausia linkėjimais Jūsų darbuotėje.
A. J. Lajukas,
 P.O. Box 14, Tweed, Ont. R0K 3J0

KRISTINA BALIŪNAITĖ
 š. m. birželio 14 d. Torontose "Ryerson Polytechnic University" įsigijo pritaikomojo meno bakalauro laipsnį "Image Arts" - fotografijos srityje. Baigusi "Western Tech" gimnaziją bei Toronto Maironio lituanistinę mokyklą, šoko "Gintaro" ansamblyje ir buvo "Šatrijos" tunto skautė. Prieš metus ji dalį kurso atliko Prancūzijoje, yra keliavusi Lietuvoje ir Italijoje. Kristina yra dalyvavusi įvairiose parodose Ryersono universiteto patalpose, Ryerson galerijoje ir Anapilyje. Ji taip pat daro sportinių įvykių bei proginių renginių nuotraukas.

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
 Re/max West įstaigoje
 ilgiausiai dirbantis agentas
 ♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
 1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
 Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. **416 769-1616**, namų - **416 769-3577**
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
 1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
 Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
 1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
 (Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
 (Orthodontist)
Telefonas
 2373 Bloor Street West **416 763-5677**
 (Prie Jane St.)

Astra Travel & Services Inc.
 1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus) vakarus
 Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
 * Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto krašto * Draudą *
 * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
 * Dokumentų vertimą * Išskirtimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
 * Didelis nuolaidas dažnai keliaujantiems *
 * Sažiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *
Organizuojame grupę keliauti į Lietuvą rugpjūčio 14 dieną.
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

FINNAIR...
Bringing families together.

With FINNAIR's convenient flights from Toronto to Vilnius via Helsinki Gateway. Getting there has never been easier or faster.

Rediscover your roots, Vilnius from \$1,060.00

Departure	Arrival
Toronto-Helsinki 17:30	08:15*
Helsinki-Toronto 13:20	14:50

Connections to/from Vilnius
*next day

Canada's trusted experts to Finland, Scandinavia, Baltics and Northern Europe since 1968

Norvista* **FINNAIR**
 A NEW PERSPECTIVE

Telephone: 416 222-0203 or Toll free: 1 800 461-8651
 Website: www.finnaircanada.com

* Retail Registration No. 434263 Subject to government approval.

